

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

DĖL KARBAPENEMAMS ATSPARIŲ ENTEROBakterijų PLITIMO MAŽINIMO GAIRIŲ PATVIRTINIMO

1. Įsakymo projekto pavadinimas:

„Dėl Karbapenemams atsparių enterobakterijų plitimo mažinimo gairių patvirtinimo“ (toliau – įsakymo projektas).

2. Įsakymo projekto tikslas (ko įsakymo projektu norima pasiekti, kokių teigiamų rezultatų laukiama):

Įsakymo projektu siekiama patvirtinti Karbapenemams atsparių enterobakterijų plitimo mažinimo gaires. Vykdant šiose gairėse nurodytas priemones (pacientų atrankiniai tyrimai, izoliavimas, grupavimas ir kt.) siekiama mažinti karbapenemams atsparių enterobakterijų (toliau – CRE) plitimą Lietuvos asmens sveikatos priežiūros įstaigose (toliau – ASPĮ) ir tarpvalstybinio plitimo riziką.

3. Įsakymo projekto esmė (kaip teisinių santykiai yra reglamentuojami dabar ir kaip pasikeis jų reglamentavimas priėmus ministro įsakymo projektą, kokios numatomos naujos teisinio reglamentavimo nuostatos, naujai reglamentuotų klausimų teigiamos savybės):

Šiuo metu nėra teisės akto, reglamentuojančio, kokių veiksmų ASPĮ turi imtis siekiant identifikuoti CRE nešiotojus, ir kokių veiksmų imtis juos identifikavus. Infekcijų prevencijos ir kontrolės priemonės taikomos vadovaujantis higienos normomis, rekomendacijomis ir vidinėmis ASPĮ tvarkomis.

Iki 2019 m. Lietuvoje CRE paplitimas buvo žemas: Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos duomenimis, 2017 m. buvo patvirtintas atsparumas karbapenemams 12 kultūrų ir 5 2018 m. 2019 m. beveik 300 enterobakterijų kultūrų patvirtintas KPC karbapenemazių gaminimas, daugumai iš jų – atsparumas karbapenemams, daliai – ir kolistinui.

Gairės parengtos remiantis tarptautinių organizacijų rekomendacijomis:

1. Guidelines for the prevention and control of carbapenem-resistant *Enterobacteriaceae*, *Acinetobacter baumannii* and *Pseudomonas aeruginosa* in health care facilities, WHO, 2017.

2. Facility Guidance for Control of Carbapenem-resistant *Enterobacteriaceae* (CRE), CDC, 2015.

3. Infection prevention and control measures and tools for the prevention of entry of carbapenem-resistant *Enterobacteriaceae* into healthcare settings: guidance from the European Centre for Disease Prevention and Control, 2017, ECDC.

4. Standardization of Isolation Precaution Signage in Washington, Implementation Toolkit. Washington State Hospital Association, 2008.

4. Įsakymo projekto derinimas (su kokiomis institucijomis įsakymo projektas derintas, jei taip, tai ar atsižvelgta į jų pateiktas pastabas):

Įsakymo projektas derintas su darbo grupe *Enterobacterales* atsparumo karbapenemams epidemiologinei situacijai koordinuoti ir atlikti epidemiologinį tyrimą, sudaryta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2019 m. lapkričio 28 d. įsakymu Nr. V-1353 „Dėl darbo grupės *Enterobacterales* atsparumo karbapenemams epidemiologinei situacijai koordinuoti ir atlikti epidemiologinį tyrimą sudarymo“ ir Ekspertų grupe antimikrobiniams preparatams atsparių mikroorganizmų atsiradimo ir plitimo prevencijos klausimams spręsti, sudaryta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. rugsėjo 21 d. įsakymo Nr. V-752 „Dėl ekspertų grupės antimikrobiniams preparatams atsparių mikroorganizmų atsiradimo ir plitimo prevencijos klausimams spręsti sudarymo ir nuostatų patvirtinimo“.

Įsakymo projektas teikiamas derinti TAIS šioms įstaigoms ir institucijoms:

- Užkrečiamų ligų ir AIDS centras

2. Higienos institutas
3. Nacionalinė visuomenės sveikatos priežiūros laboratorija
4. Valstybinė ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos
5. Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos
6. Lietuvos savivaldybių asociacija
7. Lietuvos infektologų draugija (info@lid.lt)
8. Lietuvos laboratorinės medicinos draugija (info@llmd.lt)
9. Lietuvos visuomenės sveikatos asociacija (Ramune.Kalediene@lsmuni.lt)
10. Lietuvos klinikinės farmakologijos draugija (info@lkfd.lt)
11. Lietuvos ligoninių asociacija (el. p. info@lilias.lt, ausra@kkligonine.lt)
12. Lietuvos rajonų ligoninių asociacija (el. p. lrlasociacija@gmail.com)
13. Lietuvos gydytojų sąjunga (info@lgs.lt)
14. Nacionalinė gydymo įstaigų asociacija (el. p. info@ngia.lt)
15. Lietuvos gydytojų vadovų sąjunga (info@lgvs.lt)

Su visuomene konsultuojamasi paskelbus Projektą Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje. Visi suinteresuoti asmenys pastabas ir pasiūlymus gali pateikti per 10 darbo dienų nuo įsakymų projektų paskelbimo. Atskirų konsultavimosi su visuomene būdu nenumatoma.

5. Kiti paaiškinimai, kurie įsakymo projekto rengėjų nuomone, yra būtini:

Nėra.

6. Įsakymo projekto autorius ar autorių grupė:

Karbapenemams atsparių enterobakterijų plitimo mažinimo gairių projektą parengė Higienos institutas, įsakymo projektą parengė Sveikatos apsaugos ministerijos Visuomenės sveikatos departamento Sveikatos stiprinimo skyriaus vyriausioji specialistė Irma Diržinauskaitė-Butkienė (el. p. irma.dirzinauskaite@sam.lt, tel. Nr. 219 3342)